

4. ОРГАНИЗАЦИЈА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

За сваку политичку странку се нужно поставља питање њене унутрашње организације и питање њеног чланства. То је нешто без чега не може да постоји једна странка јер она без чланства и своје унутрашње организације – организационе структуре-и није никаква политичка организација.

Политичку странку чини већи или мањи број људи који у њу улазе и ту се уочава више степена повезаности људи и странке. У теорији се најчешће разликују три степена повезаности странке и појединаца и то су:

присталице, симпатизери и чланови странке. Овај различити степен повезаности људи и странке резултира и различитим положајем и улогом појединаца у странци. Присталице су најбројнија (најмасовнија) категорија људи и то су лица која „пристају“ уз странку и као такви усвајају идеологију (и програм) странке често је и пропагирајући, помажу странку у разним ситуацијама а најчешће на њеном главном задатку – изборима, када гласају за њене кандидате, али при том нису формално везани за странку као њени чланови. Присталице су у ствари ударна песница странке и они својом масовном подршком на изборима треба да обезбеде превласт својој странци, било у парламенту или председничкој власти. Од њих, дакле, зависи да ли ће странка да буде владајућа, да освоји и врши власт. Симпатизери су тешће везани за странку од присталица – њих је, истина, мање, али имају веће обавезе према странци и то се огледа у томе што не само да гласају за странку, него и учествују у пропаганди и агитацији страначке идеологије на скуповима које организује њихова странка. Поред моралне и политичке подршке, симпатизери помажу странку и новчано, прилозима којима се финансирају њене различите активности. Чланство чини језгро сваке странке, оно је за њу најважније, најприврженије њој. Чланови живе животом странке – стално се окупљају или су окупљени око ње. Формално се препознају по томе што имају партијску књижицу, плаћају чланарину, поштују дисциплину и испољавају највећи степен страначке лојалности и привржености. Често је појам странке нејасан јер покрива једну променљиву реалност при чему се из њега углавном изоставља категорија руководиоца и кадрова странке. И унутар самог чланства постоји разлика између оних који су више или мање активни па се може у целини рећи да су неки чланови активни, а други пасивни. Већина чланова није активна иако плаћа чланарину и они ретко учествују било у политичкој или некој другој активности странке. Зато може да се разликује обично чланство које је неактивно и нема посебна